

دفاع از انتصاب اسماعیلی؛ بازگشت به منطق راهبردی در دولت

انتصاب آقای اسماعیلی به جای آقایان دبیری و ظریف بازتاب زیادی داشت که نیازمند توجه بیشتری است.

به گزارش سایت خبری پُرسون، روزنامه هم میهن نوشت: این بازتاب گسترده چند علت داشت.

یکم و مهمتر از همه، انتشار خبر انتصاب و تکذیب اولیه آن بود. متأسفانه ورود فضای مجازی در گفت‌وگوها و خبررسانی‌ها موجب شده که پیش از قطعی شدن یک واقعه یا تصمیم، خبر آن نقل شود و خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها نیز برای عقب نیفتادن و بدون توجه کافی به اصول حرفه‌ای آن را منتشر کنند، و از آنجا که آن خبر هنوز قطعی نشده است بازتاب منفی پیدا می‌کند و اگر مرجع مربوطه تکذیب کند، یک مشکل است. اگر هم تکذیب نکند، مشکل دیگری است.

مطابق شنیده‌ها از شورای اطلاع‌رسانی دولت تصمیم نهایی درباره انتصاب آقای اسماعیلی تقریباً معلوم شده بود، البته تا قطعی و رسمی شدن این تصمیم از سوی آقای رئیس‌جمهور و صدور حکم چند روزی باقی مانده بود که در این فاصله دو خبرگزاری وابسته به دولت خبر آن را به صورت قطعی اعلام کردند که این اقدامی نادرست بود و تکذیب شد.

در ادامه با طی شدن مراحل اداری حکم انتصاب هم صادر شد؛ ولی تصور جامعه از این وضع نوعی نابسامانی در نظام تصمیم‌گیری و اطلاع‌رسانی است. در هر صورت، انتشار اخبار بدون رعایت ضوابط حرفه‌ای، مسئولیت‌آور است و همکاران رسانه‌ای باید توجه نمایند. دولت هم باید نظم و نسق بیشتری را در اطلاع‌رسانی خود ایجاد کند.

علت دوم انتساب جناحی آقای اسماعیلی به مجموعه اصولگرایان به‌ویژه با توجه به حضور وی در شورای نگهبان است. جایگزینی او به جای آقای ظریف می‌توانست معنای دیگری فراتر از یک جایگزینی عادی داشته باشد.

در این مورد بهتر است که به دو نکته توجه کرد. دولت و شخص پزشکian را نباید در قالب‌های مرسوم جناح‌بندی‌های سیاسی تحلیل و نتیجه‌گیری کرد. از نظر او، مسئله به گونه دیگری است. به علاوه، آقای اسماعیلی را هم نباید در این چارچوب تحلیل کرد. وی شخصیت مستقلی دارد و این استقلال را هم در عملکرد خود نشان داده است.

نکته مهمتر رویکرد دولت در مورد معاونت راهبردی است. این معاونت در اصل پیشنهاد آقای ظریف بود و شاید اگر حضور ایشان نبود، این معاونت در این دولت تصویب نمی‌شد.

البته پیشتر و در دولت‌های روحانی و رئیسی، این جایگاه با عنوان مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری بود که در دولت آقای پزشکian، جایگاه ریاست آن به معاونت راهبردی رئیس‌جمهور ارتقا داده شد و انتظار می‌رود که با آمدن آقای اسماعیلی دوباره به همان جایگاه پیشین خود برگردد.

آقای پزشکian از گسترش نهادهای اداری پرهیز دارد که کار قابل دفاعی است. با این توضیحات، به نظر می‌رسد که با توجه به پیشینه آقای اسماعیلی، ایشان بیش از اینکه به جای آقای ظریف آمده باشد، به جای آقای دبیری آمده است و چون قصد انتصاب فرد مستقلی برای معاونت راهبردی نبوده و همچنین نمی‌خواسته‌اند که این معاونت را هم منحل کنند، هر دو را ادغام و آقای اسماعیلی را منصوب کرده‌اند.

امر سیاسی دو وجه مهم دارد. راهبردها و سیاست‌ها و کارگزاران. این دو وجه درهم‌تنیده هستند. هر راهبرد و سیاستی را با هر کارگزاری نمی‌توان اجرایی کرد و پیش‌برد. در نقطه مقابل نیز هر کارگزاری هم تن به هر راهبرد و سیاستی نمی‌دهد. ولی در میان این دو موضوع اولویت اول و حساسیت بیشتر را باید به راهبردها و سیاست‌ها داد و کارگزاران در درجه دوم اهمیت قرار دارند.

دست مدیران باید در انتخاب کارگزاران بازتر باشد تا در برابر عملکرد خود پاسخگو باشند. متأسفانه در فضای سیاسی ایران این مسئله بر عکس است و نسبت به انتصاب کارگزاران حساسیت فراوان است؛ درحالی‌که باید راهبرد و سیاست را ملاک قرار داد.

با این ملاحظات، شاید بتوان گفت که آقای اسماعیلی به لحاظ راهبرد مورد نظر آقای پزشکian گزینه مناسبی هستند و باید از او دفاع و حمایت کرد و امیدوار بود که در هر دو پست خود موفق باشند.